

БІБЛІОГРАФІЯ

УДК: 016:639.5(091)

РАКИ ТА ЇХ КУЛЬТИВУВАННЯ В УКРАЇНІ. ТЕМАТИЧНИЙ БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПЕРЕЛІК

І. Й. Грициняк, superhotej17@yandex.ua, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ

Л. О. Небрят, firaleta2@gmail.com, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ

Мета. Складання списку видань стосовно проблем біології, фізіології, патології та розведення раків в Україні.

Методика. Пошуковою базою для реалізації мети роботи виступив фонд наукової бібліотеки Інституту рибного господарства НААН. У якості методів були обрані як цілісний, так і вибірковий.

Результати. Підготовлено тематичний перелік основних робіт: тематичних наукових збірників, матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій, наукових праць, статей і авторефератів дисертацій з питань біології ракоподібних та їх культивування в Україні, який включає літературні джерела з 1958 року. Бібліографія містить 37 публікацій з фонду наукової бібліотеки Інституту рибного господарства НААН, розміщених у алфавітному порядку та описаних згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Практична значимість. Перелік може стати в нагоді спеціалістам, науковцям, студентам, які цікавляться питаннями біології ракоподібних та раківництва.

Ключові слова: раки, раківництво, культивування, промисел.

1. Безусий О. Л. До питання вивчення деяких фізіологічних характеристик річкових раків / О. Л. Безусий // Рибне господарство. — 2004. — Вип. 63. — С. 21—23.
2. Безусий О. Л. До проблеми отримання посадкового матеріалу річкових раків / О. Л. Безусий, М. О. Борбат // Рибогосподарська наука України. — 2008. — № 2. — С. 72—74.
3. Безусий О. Л. Нові дані про поширення деяких річкових раків (*Crustacea, Astacidae*) в Україні / О. Л. Безусий // Таврійський науковий вісник. — 1998. — № 7. — С. 47—52.
4. Безусий О. Л. Отримання життестійкої молоді річкових раків напівінтенсивним способом як базис організації вирощування раків в ставових господарствах / О. Л. Безусий // Проблемы аквакультуры и функционирования водных экосистем : Междунар. науч.-практ. конф. молодых ученых, 25-28 февр. 2002 г., Киев : матер. — К., 2002. — С. 12—14.
5. Безусий О. Л. Отримання молоді річкових раків в установці з замкненим водообігом / О. Л. Безусий // Актуальні проблеми аквакультури та раціонального використання водних біоресурсів : Міжнар. наук.-практ. конф., 26-30 вер. 2005 р., Київ : мат. (до 75-річчя ІРГ УААН) / ред. Третяк О. М. — К., 2005. — С. 24—25.
6. Безусий О. Л. Перспективи розвитку культивування і промислу річкових раків / О. Л. Безусий // Водные биоресурсы и пути их рационального

- использования : Междунар. науч. конф. молодых ученых, 31 янв.-1 февр. 2000 г., Киев : матер. — К., 2000. — С. 27—28.
7. Биологические основы рационального использования запасов речного рака в Каховском водохранилище / С. Я. Бродский, М. Н. Балашова, А. В. Супрунович [и др.] // Рыбное хозяйство. — 1977. — Вып. 25. — С. 33—36.
 8. Биохимическая характеристика понтического днестровского рака / Р. П. Кандюк, А. В. Супрунович, Т. А. Петкевич [и др.] // Вестник зоологии. — 1983. — № 4. — С. 54—60.
 9. Бошко Е. Г. Коловратки жаберной полости длиннопалого речного рака бассейна Днепра. Сообщение 1 / Е. Г. Бошко // Вестник зоологии. — 1980. — № 5. — С. 15—20.
 10. Бошко Е. Г. Коловратки жаберной полости длиннопалого речного рака бассейна Днепра. Сообщение 2 / Е. Г. Бошко // Вестник зоологии. — 1980. — № 6. — С. 41—45.
 11. Бошко Е. Г. Малоцетинковые черви, обитающие на речных раках некоторых водоемов Украины. Сообщение 2. *Aeolosomatidae* / Е. Г. Бошко // Вестник зоологии. — 1983. — № 4. — С. 27—29.
 12. Бошко Е. Г. Новый вид семейства *Aeolosomatidae* из жаберной полости речных раков водоемов Украины / Е. Г. Бошко, А. С. Пашкевичуце // Вестник зоологии. — 1975. — № 6. — С. 75—76.
 13. Бошко Е. Г. О паразитах и симбионтах речных раков реки Случь (Днепровский бассейн) / Е. Г. Бошко // Вестник зоологии. — 1976. — № 5. — С. 91.
 14. Бошко Е. Г. Симбионты речных раков (*Astacus leptodactylus* Eschscholtz, 1823) и (*Astacus astacus* Linnaeus) водоемов Правобережной Украины : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. биол. наук / Е. Г. Бошко. — М., 1986. — 24 с
 15. Бродский С. Я. Заболевание икры речных раков (*Astacidae*) / С. Я. Бродский // Рыбное хозяйство. — 1967. — Вып. 4. — С. 113—115.
 16. Бродский С. Я. Исследования по биологии, воспроизводству и разведению речного рака во внутренних водоёмах Украинской ССР / С. Я. Бродский // Рыбное хозяйство. — 1980. — Вып. 31. — С. 59—63.
 17. Бродский С. Я. К вопросу количественного учета численности популяции белого днестровского длиннопалого рака (*Astacus leptodactylus* Eichwaldi natio bessarabicus Brodsky) / С. Я. Бродский, В. М. Данилюк, К. Б. Ставровский // Рыбное хозяйство. — 1978. — Вып. 26. — С. 63—67.
 18. Бродский С. Я. Лов раков в днепровских водохранилищах / С. Я. Бродский // Рыбное хозяйство. — 1970. — Вып. 11. — С. 127—132.
 19. Бродский С. Я. О коррелятивных связях морфологических признаков речных раков / С. Я. Бродский, А. П. Сидоренко, К. Б. Ставровский // Вестник зоологии. — 1979. — № 5. — С. 91—94.
 20. Бродский С. Я. О прогнозировании возможных уловов речного рака в ракопромысловых водоемах Украинской ССР (на примере каховской популяции) / С. Я. Бродский // Рыбное хозяйство. — 1976. — Вып. 23. — С. 86—89.
 21. Бродский С. Я. Природный гибрид толстопалого и длиннопалого речных раков / С. Я. Бродский // Вестник зоологии. — 1980. — № 1. — С. 86—88.

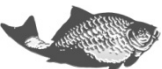
22. Бродский С. Я. Промысел речного рака и перспективы его развития на Украине / С. Я. Бродский // Рыбное хозяйство. — 1967. — Вып. 5. — С. 87—96.
23. Бродский С. Я. Речные раки Советского Союза. Сообщение 2. Распространение длиннопалого рака / С. Я. Бродский // Вестник зоологии. — 1974. — № 4. — С. 51—59.
24. Бродский С. Я. Речные раки Советского Союза. Сообщение 3. Распространение речных раков родов *Astacus*, *Cambaroides*, *Austropotamobius* / С. Я. Бродский // Вестник зоологии. — 1974. — № 6. — С. 43—49.
25. Бродский С. Я. Состояние промысла речного рака в водоемах Волынской и Ровенской областей и перспективы его развития / С. Я. Бродский // Труды Научно-исследовательского института прудового и озерно-речного рыбного хозяйства / [ред. В. А. Мурин]. — 1958. — № 11. — С. 157—171.
26. Бродський С. Я. Біологічні основи регулювання промислу річкових раків в пониззі Дністра / С. Я. Бродський // Наукові праці Українського науково-дослідного інституту рибного господарства / [ред. В. О. Мурін]. — 1960. — Т. 12. — С. 166—186.
27. Бродський С. Я. Сировинні запаси річкових раків у придунайських озерах Китаю і Катлабуг і перспективи розвитку рачного промислу у пониззі Дунаю / С. Я. Бродський // Наукові праці Українського науково-дослідного інституту рибного господарства / [ред. В. О. Мурін]. — 1962. — Т. 14 : Підвищення рибопродуктивності водойм. — С. 99—108.
28. Карафезлиева Р. Х. Разведение и выращивание молоди длиннопалого рака в условиях полесской зоны Украинской ССР : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. биол. наук / Р. Х. Карафезлиева. — К. : [б. и.], — 1978. — 22 с.
29. Литвиненко Н. Н. Особенности питания раков Днестровского лимана / Н. Н. Литвиненко // Рыбное хозяйство. — 1972. — Вып. 15. — С. 97—101.
30. Методические рекомендации по развитию рачного промысла в водоемах Украинской ССР : / [сост. С. Я. Бродский]. — К. : Министерство рыбного хозяйства СССР; Украинский научно-исследовательский институт рыбного хозяйства, 1976. — 22 с.
31. Монченко В. И. Научно-исследовательские разработки по биологии, промыслу и воспроизводству речных раков в Украине / В. И. Монченко, А. Л. Безусый // Рыбное хозяйство. — 2000. — Вып. 56—57. — С. 125—132.
32. Рекомендации по биотехнике заводского разведения стойких личинок речного рака методом УкрНИИРХ : методический материал / [сост. С. Я. Бродский]. — К. : Министерство рыбного хозяйства СССР; Украинский научно-исследовательский институт рыбного хозяйства, 1972. — 35 с.
33. Сидоренко А. П. Совершенствования биотехники получения потомства речных раков / А. П. Сидоренко, К. Б. Ставровский, В. В. Макаренко // Рыбное хозяйство. — 1982. — Вып. 34. — С. 60—64.
34. Ставровский К. Б. Динамика популяции и состояние промысла раков в Киевском водохранилище / К. Б. Ставровский, В. В. Макаренко, А. П. Сидоренко // Рыбное хозяйство. — 1986. — Вып. 40. — С. 42—45.
35. Ставровский К. Б. Продукция речных раков (*Astacus leptodactylus* (Eschscholtz, 1823)) при естественном и искусственном воспроизводстве : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. биол. наук / К. Б. Ставровский. — К. : Институт гидробиологии АН УССР, 1983. — 21 с.

36. Супрунович А. В. Плодовитость длиннопалого рака Днестровского лимана и особенности ее изменения : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. биол. наук / А. В. Супрунович. — К., 1976. — 22 с.
37. Фальфушинська Г. І. Роль металотіонеїнів коропа та рака в адаптації організму до забруднення водного середовища : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. біол. наук / Г. І. Фальфушинська. — Львів, 2005. — 20 с.

REFERENCES

1. Bezusyi, O. L. (1998). Novi dani pro poshyrennia deiakykh richkovykh rakiv (*Crustacea, Astacidae*) v Ukraini. *Tavriys'kyi naukovyy visnyk*, 7, 47-52.
2. Bezusyi, O. L. (2000). Perspektyvy rozvytku kul'tyvuvannya i promyslu richkovykh rakiv. *Vodnye bioresursy i puti ikh ratsional'nogo ispol'zovaniya : Materialy mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii molodykh uchenykh*. Kiev, 27-28.
3. Bezusyi, O. L. (2002). Otrymannya zhyttyestiykoyi molodi richkovykh rakiv napivintensyvnym sposobom yak bazys orhanizatsiyi vyroshchuvannya rakiv v stavovykh gospodarstvakh. *Problemy akvakul'tury i funktsionirovaniya vodnykh ekosistem: Materialy mezhdunarodnoy nauchno-prakticheskoy konferentsii molodykh uchenykh*. Kiev, 12-14.
4. Bezusyi, O. L. (2004). Do pytannya vyvchennya deyakykh fiziologichnykh kharakterystyk richkovykh rakiv. *Rybne hospodarstvo*, 63, 21-23.
5. Bezusyi, O. L. (2005). Otrymannya molodi richkovykh rakiv v ustanovtsi z zamknenym vodoobihom. *Aktual'ni problemy akvakul'tury ta ratsional'noho vykorystannya vodnykh bioresursiv: Materialy Mizhnarodnoyi naukovopraktychnoyi konferentsiyi*. Kyiv, 24-25.
6. Bezusyi, O. L., & Borbat, M. O. (2008). Do problemy otrymannya posadkovoho materialu richkovykh rakiv. *Rybohospodars'ka nauka Ukrainy*, 2, 72-74.
7. Boshko, E. G. & Pashkevichute, A. S. (1975). Novyy vid semeystva *Aeolosomatidae* iz zhabernoy polosti rechnykh rakov vodoemov Ukrainy. *Vestnik zoologii*, 6, 75-76.
8. Boshko, E. G. (1976). O parazitakh i simbiontakh rechnykh rakov reki Sluch' (Dneprovskiy basseyn). *Vestnik zoologii*, 5, 91.
9. Boshko, E. G. (1980). Kolovratki zhabernoy polosti dlinnopalogo rechnogo raka basseyna Dnepra. Soobshchenie 1. *Vestnik zoologii*, 5, 15-20.
10. Boshko, E. G. (1980). Kolovratki zhabernoy polosti dlinnopalogo rechnogo raka basseyna Dnepra. Soobshchenie 2. *Vestnik zoologii*, 6, 41-45.
11. Boshko, E. G., (1983). Maloshchetinkovye chervi, obitayushchie na rechnykh rakakh nekotorykh vodoemov Ukrainy. Soobshchenie 2. *Aeolosomatidae*. *Vestnik zoologii*, 4, 27-29.
12. Boshko, E. G. (1986). Simbionty rechnykh rakov (*Astacus leptodactilus* Eschscholtz 1823) i (*Astacus astacus* Linnaeus) vodoemov Pravoberezhnoy Ukrainy. *Extended abstract of candidate's thesis*. Moskva.
13. Brodskiy, S. Ya. (1958). Sostoyanie promysla rechnogo raka v vodoemakh Volynskoy i Rovenskoj oblastey i perspektyvy ego razvitiya. *Trudy Nauchno-issledovatel'skogo instituta prudovogo i ozerno-rechnogo rybnogo khozyaystva*, 11, 157-171.
14. Brodskiy, S. Ya. (1967). Promysel rechnogo raka i perspektyvy ego razvitiya na Ukraine *Rybnoe khozyaystvo*, 5, 87-96.

15. Brodskiy, S. Ya. (1967). Zabolevanie ikry rechnykh rakov (*Astacidae*). *Rybnoe khozyaystvo*, 4, 113-115.
16. Brodskiy, S. Ya. (1970). Lov rakov v dneprovskikh vodokhranilishchakh. *Rybnoe khozyaystvo*, 11, 127-132.
17. Brodskiy, S. Ya. (1974). Rechnye raki Sovetskogo Soyuza. Soobshchenie 2. Rasprostranenie dlinnopalogo raka. *Vestnik zoologii*, 4, 51-59.
18. Brodskiy, S. Ya. (1974). Rechnye raki Sovetskogo Soyuza. Soobshchenie 3. Rasprostranenie rechnykh rakov rodov *Astacus*, *Cambaroides*, *Austropotamobius*. *Vestnik zoologii*, 6, 43-49.
19. Brodskiy, S. Ya. (1976). *Metodicheskie rekomendatsii po razvitiyu rachnogo promysla v vodoemakh Ukrainy SSR*. Kiev.
20. Brodskiy, S. Ya. (1976). O prognozirovaniy vozmozhnykh ulovov rechnogo raka v rakopromyslovykh vodoemakh Ukrainy SSR (na primere kakhovskoy populyatsii) *Rybnoe khozyaystvo*, 23, 86-89.
21. Brodskiy, S. Ya. (1977). Biologicheskie osnovy ratsional'nogo ispol'zovaniya zapasov rechnogo raka v Kakhovskom vodokhranilishche. *Rybnoe khozyaystvo*, 25, 33-36.
22. Brodskiy, S. Ya. (1980). Issledovaniya po biologii, vosproizvodstvu i razvedeniyu rechnogo raka vo vnutrennikh vodoemakh Ukrainy SSR. *Rybnoe khozyaystvo*, 31, 59-63.
23. Brodskiy, S. Ya. (1980). Prirodnyy gibrid tolstopalogo i dlinnopalogo rechnykh rakov. *Vestnik zoologii*, 1, 86-88.
24. Brodskiy, S. Ya., Danilyuk, V. M., & Stavrovskiy, K. B. (1978). K voprosu kolichestvennogo ucheta chislennosti populyatsii belogo dnestrovskogo dlinnopalogo raka (*Astacus leptodactylus* Eichwaldi *natio bessarabicus* Brodsky). *Rybnoe khozyaystvo*, 26, 63-67
25. Brodskiy, S. Ya., Sidorenko, A. P., & Stavrovskiy, K. B. (1979). O korrelyativnykh svyazyakh morfologicheskikh priznakov rechnykh rakov. *Vestnik zoologii*, 5, 91-94.
26. Brodskiy, S. Ya. (1972). *Rekomendatsii po biotekhnike zavodskogo razvedeniya stoykikh lichinok rechnogo raka metodom UkrNIIRKh*. Kiev.
27. Brodskiy, S. Ya. (1960). Biologicheskie osnovy rehuliyuvannya promyslu richkovykh rakiv v ponyzzi Dnistra. *Naukovi pratsi Ukrainskoho naukovo-doslidnogo instytutu rybnogo hospodarstva*, 12, 166-186.
28. Brodskiy, S. Ya. (1962). Syrovynni zapasy richkovykh rakiv u prydnayskykh ozerakh Kytai i Katlabuh i perspektyvy rozvytku rachnogo promyslu u ponyzzi Dunaiu. *Naukovi pratsi Ukrainskoho naukovo-doslidnogo instytutu rybnogo hospodarstva*, 14, 99-108.
29. Falfushynska, H. I. (2005). Rol metalotioneiniv koropa ta raka v adaptatsii orhanizmu do zabrudnennia vodnoho seredovyscha. *Extended abstract of candidate's thesis*. Lviv.
30. Kandyuk, R. P. (1983). Biokhimicheskaya kharakteristika ponticheskogo dnestrovskogo raka. *Vestnik zoologii*, 4, 54-60.
31. Karafezlieva, R. Kh. (1978). Razvedenie i vyrashchivanie molodi dlinnopalogo raka v usloviyakh polesskoy zony Ukrainy SSR. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kiev.
32. Litvinenko, N. N. (1972). Osobennosti pitaniya rakov Dnestrovskogo limana. *Rybnoe khozyaystvo*, 15, 97-101.

33. Monchenko, V. I., & Bezusyy, A. L. (2000). Nauchno-issledovatel'skie razrabotki po biologii, promyslu i vosproizvodstvu rechnykh rakov v Ukraine. *Rybnoe gosudarstvo*, 56/57, 125-132.
34. Sidorenko, A. P., Stavrovskiy, K. B., & Makarenko, V. V. (1982). Sovershenstvovaniya biotekhniki polucheniya potomstva rechnykh rakov. *Rybnoe khozyaystvo*, 34, 60-64.
35. Stavrovskiy, K. B. (1983). Produktsiya rechnykh rakov (*Astacus leptodactylus* (Eschscholtz, 1823)) pri estestvennom i iskusstvennom vosproizvodstve. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kiev.
36. Stavrovskiy, K. B., Makarenko, V. V., & Sidorenko, A. P. (1986). Dinamika populyatsii i sostoyanie promysla rakov v Kievskom vodokhranishche. *Rybnoe khozyaystvo*, 40, 42-45.
37. Suprunovich, A. V. (1976). Plodovitost' dlinnopalogo raka Dnestrovskogo limana i osobennosti ee izmeneniya: avtoreferat dissertatsii na soiskanie uchenoy stepeni kandidata biologicheskikh nauk. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kiev.

РАКИ И ИХ КУЛЬТИВИРОВАНИЕ В УКРАИНЕ. ТЕМАТИЧЕСКИЙ БИБЛИОГРАФИЧЕСКИЙ ПЕРЕЧЕНЬ

И. Й. Грициняк, superhotej17@yandex.ua, Інститут рибного господарства НААН, г. Київ

Л. А. Небрат, firaleta2@gmail.com, Інститут рибного господарства НААН, г. Київ

Цель. Составление списка изданий по проблемам биологии, физиологии, патологии и разведения раков в Украине.

Методика. Поисковой базой для реализации цели работы выступил фонд научной библиотеки Института рыбного хозяйства НААН. В качестве методов были избраны как цельный, так и выборочный.

Результаты. Подготовлен тематический перечень основных работ: тематических научных сборников, материалов международных научно-практических конференций, научных трудов, статей и авторефератов диссертаций по биологии ракообразных и их культивированию в Украине, включающий литературные источники с 1958 года. Библиография содержит 37 публикаций из фонда научной библиотеки Института рыбного хозяйства НААН, размещенных в алфавитном порядке, и описанных согласно ГОСТ 7.1: 2006 «Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления».

Практическая значимость. Перечень может оказаться полезным специалистам, ученым, студентам, интересующимся вопросами биологии ракообразных и раководства.

Ключевые слова: раки, раководство, культивирование, промысел.

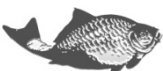
CRAYFISH AND ITS CULTURE IN UKRAINE. THEMATIC REFERENCES LIST

I. Hrytsyniak, superhotej17@yandex.ua, Institute of Fisheries NAAS, Kyiv

L. Nebrat, firaleta2@gmail.com, Institute of Fisheries NAAS, Kyiv

Purpose. To compile a thematic references list on the problems of biology, physiology, pathology and crayfish breeding in Ukraine.

Methodology. As the search base for the realization of the purpose was the scientific library stock of the Institute of Fisheries NAAS. The methods that have been preferred were both integrated and selective.

Findings. We prepared a thematic reference list of the main scientific works, such as collections of scientific papers, proceedings of international scientific conferences, articles and candidate's thesis abstracts on the biology of crustaceans and their cultivation in Ukraine, including the literature sources since 1958. The bibliography contains 37 publications of the Institute of Fisheries NAAS scientific library stock, in alphabetical order, and described according to DSTU GOST 7.1:2006 «System of standards on information, librarianship and publishing. Bibliographic entry. Bibliographic description. General requirements and rules».

Practical value. The list may be helpful for experts, scientists, students, who are interested in problems of crayfish biology and culture.

Keywords: crayfish, aquaculture, cultivation, commercial harvest.

